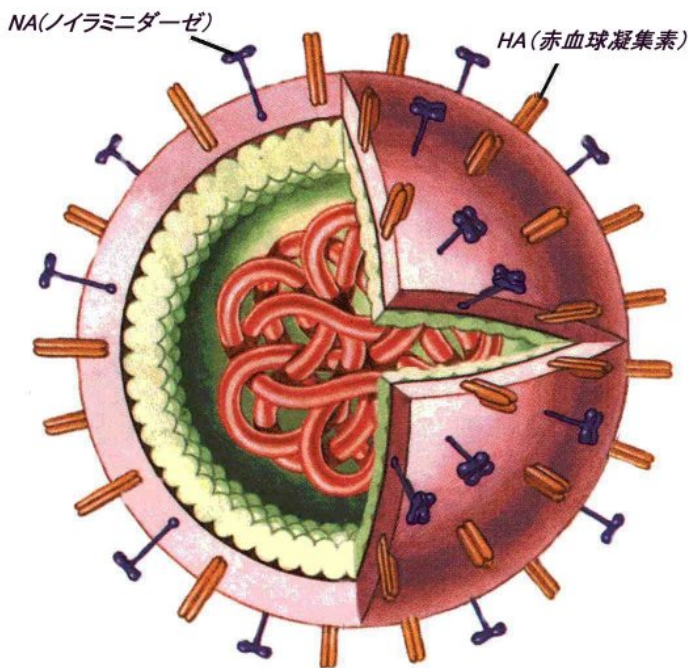

طاعون پرنده

نه اهمال! نه نگراني! فقط: آگاهی! هشياری! قناعت! پرهيز! حفاظت!

بخش دوم: معرفی وبای (بیماری واکیردار) آنفلوئزای پرندگان

ویروس آنفلوئزا در دسته RNA ویروس ها می باشد و براساس پروتئین مرکزی ویروس (core protein) به سه شاخه اصلی A, B, C تقسیم میشود. همه این انواع دارای پوشش گلیکوپروتئینی می باشند و دو آنتی ژن همگلوتینین (H) و نورآمینیداز (N) در داخل این پوشش گلیکوپروتئین جای دارد که معمولاً این دو آنتی ژن باعث می شوند که بدن انسان ها و حیوانات بر علیه ویروس آنفلوئزا آنتی بادی بسازند. جهت نامگذاری ویروس آنفلوئزا از نوع میزبان درگپروسال و منطقه جغرافیایی که اولین بار ویروس جدا شده است و شماره سریال آنتی ژن های همگلوتینین و نورآمینیداز استفاده می کنند. (مثل ویروس آنفلوئزای پرندگان H5N1 هنگ کنگی ۱۹۹۷، ویروس آنفلوئزای انسانی H5N1 تگزاس ۱۹۷۷)

در آنفلوئزای نوع B, C آنتی ژن های H, N در تقسیم بندی زیر گروهی جایگاهی ندارند زیرا انواع فرعی آنتی ژن های آنفلوئزای نوع B کمتر از آنفلوئزای نوع A است و ممکن است در آنفلوئزای نوع C ایجاد نشوند. ویروس آنفلوئزای نوع B هر دو تا چهار سال باعث ایجاد یک همه گیری محدود می شود. ولی ویروس آنفلوئزای نوع A همه ساله باعث ایجاد اپیدمی با شدت های مختلف می شود و در نهایت می تواند باعث پاندمی (همه گیری) شود و آنچه که باعث پاندمی می شود بیشتر در رابطه با آنفلوئزای نوع A می باشد. در این بحث نیز از این به بعد هرچه بحث می شود درباره آنفلوئزای نوع A خواهد بود.

آنفلوئزای نوع A معمولاً در سطح خود می تواند ۱۶ نوع همگلوتینین (H1-H2-H3...-H16) و ۹ نوع نورآمینیداز (N1-N2-...-N9) داشته باشد. همگلوتینین آنفلوئزاهای انسانی بیشتر از نوع H1, H2, H3 می

باشند درحالیکه در آنفلوئزای پرندگان تمام ۱۶ نوع همگلوتینین باعث بیماری میشود. آنفلوئزای پرندگان معمولاً به دو دسته با بیماریزایی شدید و با بیماریزایی خفیف تقسیم میشوند. ژنوم های ویروس آنفلوئزا به این دلیل که قطعه قطعه بوده و احتمال انحرافات ژنتیکی و نوترکیبی (Re assortment) در جریان تکثیر ویروس بسیار بالاست احتمال این نوترکیبی معمولاً در عفونت با آنفلوئزای A بسیار شایع است. بطوریکه با تغییرات آنتی ژنی متعددی که در سطح ویروس آنفلوئزا رخ می دهد، در مقاطع مختلف زمانی ویروس های جدیدی ایجاد می شوند که افراد مختلف جامعه نسبت به آن ایمن نیستند و زمینه برای وقوع یک همه گیری یا پاندمی ایجاد می شود.

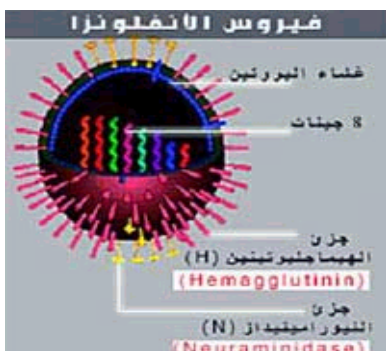
ویژگی دیگر ویروس آنفلوئزا آن است که ویروس نوع A موجود در بین گونه های مختلف حیوانات و انسان قادر به تبادل ژنی و ممزوج شدن و نوترکیبی جدید ژنتیکی با یکدیگر می باشند که نهایتاً منجر به شیفت آنتی ژنی و تولید یک نوع کاملاً متفاوت با هر دو ویروس اولیه می شود و ویروس جدید می تواند پاندمی جدیدی را ایجاد نماید.

بنظر می رسد در طی قرن گذشته که سه بار آنفلوئزا در دنیا پاندمی شده است همیشه منشأ آنفلوئزای گسترش یافته در جهان آنفلوئزای نوع پرندگان بوده است که با مکانیسم فوق و نوترکیبی ویروس آنفلوئزای انسان و پرنده ای تبدیل به یک ویروس جدید و بدیع شده است. (مثل آنفلوئزای H2N2 در سال ۱۹۵۷ و ویروس H3N2 در سال ۱۹۶۸)

آنفلوئزای مرعی یک بیماری کشنده با ظاهری ساده

ابتلا به سرماخوردگی خصوصاً در فصل سرما امری معمولی است، آنفلوئزای انسانی علایمی مشابه با سرماخوردگی دارد، شباهت علایم اولیه آنفلوئزای مرعی با آنفلوئزای انسانی موجب اهمال و ساده انگاری موضوع می شود. ابتدا با یک تب خفیف، سردرد و درد مفاصل آغاز می شود، تب بیمار ممکن است به مدت یک روز فروکش کند، بیمار به سختی تنفس می کند و به تدریج سرفه ها آغاز می شود. همزمان با کم رسیدن اکسیژن به مغز در اثر اشکال در تنفس حالت کما و مرگ به همراه خواهد داشت. از آنجا که علائم آنفلوئزای مرعی بسیار مشابه آنفلوئزای معمولی است، خطر آن این است که خود شخص و حتی پزشکان فوراً نمی توانند تفاوت آنها را تشخیص دهند، و نوعاً وقتی تشخیص داده می شود که کار از دست رفته است.

میزان زنده ماندن: این ویروس شدت بیماری زایی بالایی دارد و به شدت دستگاه تنفسی را درگیر می کند و باعث پنومونی شده و به دنبال آن چندین ارگان از بدن درگیر می شود از جمله قلب و کلیه و بیشتر بیماران از درگیری شدید دستگاه تنفسی فوت می کنند و میزان زنده ماندن افراد بسیار کوتاه است.

در یکی از گزارشات پسر بچه ای ۶ ساله با پنومونی پیشرونده که منجر به دیسترس تنفسی حاد شده است گزارش شده است ،
وتشخیص ویرولوژیک ۷ روز بعد از شروع بیماری ویروس H5N1 را در بیمار تشخیص داده است . با اینکه داروهای اوستامیویر و کورتیکو استروئید در او شروع شده است ولی بیمار ۱۷ روز بعد از بروز علائم فوت کرده است.

ولی فاکتورهایی مثل سن بیمار و میزان مقاومت بدن او و تغذیه مناسب در میزان زنده ماندن فرد موثر است، **ولذا مهمترین وسیله دفاعی در مقابل این بیماری تغذیه طبیعی و بالا بردن توان ایمنی بدن می باشد.**
در یکسری از افراد ریسک ابتلا در بعضی از افراد بالا است که شامل : پیران ، افراد دارای بیماری مزمن قلبی و ریوی ، دیابت ، بیماری کلیه ، زنان حامله و کودکان کمتر از یکسال.

گزارشات بدست آمده از پاندمی سال ۱۹۱۸ و ۱۹۵۷ نشان دهنده این موضوع است که میزان ابتلا در زنان حامله و جنین آنها بالا است در پاندمی سال ۱۹۱۸ مرگ زنان حامله بالای ۵۰ درصد بوده است که مرگ و میر در ماه آخر حاملگی بیشتر بوده است در پاندمی سال ۱۹۵۷ بالا ۵۰ درصد از نوزادان متولد شده در اثر انفولونزا مردند و ۱۰ درصد از مرگ و میر ناشی از انفولونزا در سال ۱۹۵۷ در زنان حامله بوده است و نیمه از مرگ و میر ایشان ناشی از پنومونی بوده است. در بچه های کمتر از یکسال احتمال ابتلا بیشتر است به خصوص بیشتر از ۱/۳ مرگ و میر در نوزادان کمتر از ۶ ماهه اتفاق می افتد که ناشی از در گیری دستگاه تنفسی می باشد

در گزارش خبرگزاری دانشجویان ایران آمده است: تصور می شود که تمام پرندگان مستعد ابتلا به آنفولانزای مرغی باشند اگرچه برخی از گونه ها در برابر این بیماری مقاومتی از برخی دیگر هستند این عفونت علائم زیادی در پرندها دارد و از حالت ضعیف بیماری تا نوع به شدت مسری و کشنده آن که منجر به بروز اپیدمی های شدید بیماری می شود وجود دارد. نوع آخر به آنفولانزای مرغی بسیار خطرناک مشهور است که به طور ناگهانی بروز می کند. بیماری بسیار سخت است و منجر به مرگ سریع بیمار می شود که امکان مرگ تقریباً صد درصد است.

۱۵ گونه مختلف از ویروس آنفولانزا مربوط به طيور تا کنون شناخته شده است اما در حال حاضر شایعترین نوع آنها ویروس آنفولانزای **A** از زیر گروه های **H5** و **H7** هستند. پرندگان آبی مهاجر مخصوصاً اردک های وحشی منابع طبیعی ویروس های آنفولانزای مرغی هستند و این پرندگان همچنین بیشترین مقاومت را در برابر این عفونت دارند. **پرندگان خانگی از جمله مرغ خانگی و بوقلمون به ویژه مستعد اپیدمی سریع این آنفولانزای کشنده هستند. تماس مستقیم و یا غیر مستقیم پرندگان داخلی با مرغابی های وحشی دلیل شایع اپیدمی این بیماری است. همچنین بازارهای فروش پرندگان زنده نقش بسیار مهمی در گسترش این اپیدمی ایفا می کنند.**

آنفولانزای مرغی در انسان با استفاده از آزمایش های استاندارد برای تشخیص آنفولانزا قابل تشخیص است. اما همیشه نمی توان به این آزمایش ها اعتماد کرد. در ماه مارس سال جاری میلادی سازمان جهانی بهداشت اعلام کرد که ۷ ویتامی که در ابتدا جواب آزمایش های آنها در مورد این بیماری منفی بود پس از مدتی مشخص شد که حامل این ویروس هستند.
داروهای ضد ویروسی گاهی اوقات هم برای پیشگیری و هم برای درمان بیماری مؤثر هستند اما هیچ ویروسی هرگز حقیقتاً تا کنون در تاریخچه پزشکی معالجه نشده است.

در مورد واکسن هم باید متذکر شد که حداقل تولید آن ۴ ماه طول می کشد و برای هر زیر گروه و زنجیره از هر ویروس باید واکسن مربوط به خود آن تهیه شود. به علاوه به دلیل استفاده گسترده از داروی ضد ویروسی آمانتادین به عنوان وسیله ای برای پیشگیری و درمان برای مرغ ها در چین که از اواخر دهه ۱۹۹۰ آغاز شد برخی از زنجیره های ویروس آنفولانزای مرغی در آسیا در برابر این دارو مقاوم شده اند.

علائم این بیماری در انسان شبیه به سایر انواع آنفولانزاست که عبارت از تب، سرفه، گلودرد، درد عضلانی، ورم ملتحمه و در حالت های شدید آن مشکلات شدید تنفسی و ذات الریه است که می تواند منجر به مرگ بیمار شود.
با وجود اینکه این بیماری مخصوص ماکیان است، اما در سال های اخیر ظاهراً این ویروس به گونه های دیگر جانداران نیز منتقل شده و موجب ابتلای انسان ها به این بیماری شده است.

طبق گزارشها و آمارهای به دست آمده، از آخرین پژوهش ها، تا کنون ۵۰ تن به بیماری آنفولانزای مرغی مبتلا شده اند که حدود ۸۰ درصد آنها جان باختند و تقریباً تمام آنها از منطقه جنوب شرق آسیا بوده اند. **این ویروس اغلب در فضولات پرندگان یافت می شوند و مرغدارانی که این ویروس را تنفس می کنند به آن مبتلا می شوند.** انتقال بیماری از انسان به انسان بسیار به ندرت اتفاق می افتد. آنچه این بیماری را برای انسان خطرناک می کند، اینست که ویروس آن به شکلی دچار جهش ژنتیکی و تغییر رفتار شود که بتواند از انسانی به انسان دیگر منتقل شود. در نتیجه این امر، شیوع بیماری بسیار گسترده خواهد شد. خطرناکتر از این وضعیت آنست که ویروس مرغی بتواند فردی را آلوده کند که همزمان به بیماری آنفولانزای انسانی مبتلاست.

در صورتی که ژن های ویروس های مرغی و انسانی در این شرایط با یکدیگر ترکیب شوند ویروس می تواند از فردی به فرد دیگر منتقل شود و در نتیجه یک آنفولانزای عالم گیر شایع خواهد شد.
تقریباً هیچ فردی به طور طبیعی در برابر ویروس جدید مصونیت نخواهد داشت. در حالی که این ویروس می تواند ظرف ۶ ماه به همه مناطق جهان برسد.

هیچ کس نمی داند ما چقدر به زمان این اپیدمی احتمالی جهانی نزدیک هستیم، اما بسیاری از دانشمندان می گویند که ما به این نقطه خواهیم رسید، چرا که به نظر می رسد همه گیری آنفولانزا در سیکل های ۲۵ ساله به وقوع می پیوندد و آخرین دوره آن در سال ۱۹۶۸ بوده است.
آنچه نگرانی ها را در این اواخر بیشتر کرده اینست که آنفولانزای مرغی آلوده کردن پستانداران را از جمله پلنگ ها و ببرها را آغاز کرده است.

یک بررسی اخیر آزمایشگاهی نشان داد که ویروس آنفولانزای مرغی می تواند در میان گربه ها نیز رد و بدل شود، کسانی که تا کنون با این گونه حیوانات تماس داشته اند، باید در این وضعیت فوق العاده از نگهداری و هر گونه ارتباط با آنها خودداری کنند.

همچنین این ویروس توانسته اردک ها را بدون بروز بیماری و علائم ظاهری آن آلوده کند. این امر خطر آلودگی مرغداران را افزایش می دهد. در مورد علائم بیماری باید یادآور شد که ابتدا با یک تب خفیف، سردرد و درد مفاصل

آغاز می‌شود. تب بیمار ممکنست به مدت يك روز فروکش کند. بیمار به سختي تنفس می‌کند و به تدریج سرفه‌ها آغاز می‌شود.

همزمان با کم رسیدن اکسیژن به مغز در اثر اشکال در تنفس حالت کما و مرگ به همراه خواهد داشت. **از آنجا که علائم آنفلوآنزای مرغی بسیار مشابه**

آنفلوآنزای معمولی است، خطر آن اینست که ممکنست پزشکان نتوانند تفاوت آنها را تشخیص دهند.

تا کنون به منظور توقف این بیماری میلیون‌ها مرغ، جوجه و اردک در کشورهای آلوده شده آسیای به منظور کاهش خطر ابتلا در میان پرندگان و انسان‌های سالم، کشتار شده‌اند. نجات و پاکسازی در مناطق مستعد و آسیب‌پذیر مانند مرغداری‌ها و مزارع افزایش یافته است.

همچنین از پزشکان خواسته شده تا نسبت به علائم بیماری در بیماران کنجکاوتر بوده و آنها را تحت کنترل دقیق داشته باشند.

با این حال سازمان جهانی بهداشت هشدار داده که اگر در حال حاضر این بیماری شایع شود، هیچ کشوری برای مقابله با آن چه به لحاظ دارویی و چه به

لحاظ واکسینه کردن آماده نیست. بنا بر این آنچه در رسانه های محلی مرتباً تکرار می شود صرفاً جنبه آرامبخشی و تسکین روانی داشته و واقعی نیست.

امکان انتقال بیماری از راه خوردن گوشت مرغ آلوده وجود ندارد اما این در صورتی است که گوشت کاملاً پخته شده و خام نباشد این امکان وجود خواهد

داشت، ولی قبل از طبخ با تماس تهیه کننده با گوشت آلوده و ظروف قابل انتقال می باشد.

در زمینه تهیه واکسن این بیماری لازم به ذکرست که دانشمندان در مراحل بسیار اولیه از آزمایش يك واکسن آزمایشی علیه زنجیره H5N1 از آنفلوآنزای

مرغی هستند که در آسیا در حال گردش است. اگر يك حالت عالمگیر از این زنجیره در سال آینده و سالهای آتی بروز کند، میلیونها تن در اروپا و آمریکا و

میلیاردها تن دیگر در سایر نقاط جهان به این واکسن دسترسی نخواهند داشت.

در مقایسه با سارس باید گفت از آنجا که آنفلوآنزای مرغی برخلاف سارس به صورت دوره‌ای در حال گردش است، اما سارس را می‌توان برای مدتی تحت

کنترل قرار داده و شیوع آن را متوقف کرد.

مرغها ۱۵۰ میلیون نفر را تهدید می کنند در حال حاضر بنا بر اعلام مقامات سازمان بهداشت جهانی ، موضوع فراگیر شدن بیماری کشنده آنفلوآنزای مرغی

در بخش های وسیعی از آسیا و جهان خطرناک است. این مقامات احتمال دادند در صورت فراگیری این بیماری بیش از ۱۵۰ میلیون نفر جان خود را از دست

بدهند.

به گزارش بي بي سي ، دکتر دیوید نابارو مسئول جدید هماهنگی برنامه های مبارزه با آنفلوآنزای مرغی در سازمان بهداشت جهانی درباره فراگیر شدن

این بیماری در بخشهای وسیعی از آسیا و جهان هشدار داده است. به گفته دکتر نابارو آنفلوآنزای مرغی جان ۱۵۰ میلیون نفر را تهدید می کند. به گفته او

شیوع جهانی آنفلوآنزای مرغی ممکن است هر لحظه آغاز شود و دلیل آن هم تغییر شکل ویروس این بیماری به صورت قابل انتقال سریع در انسان خواهد بود.

دکتر نابارو تعداد مرگ و میر ناشی از این بیماری را به آمادگی و نحوه برخورد کشورها با آن منوط کرده است و توصیه کرده تا کشورهایی که بیش از سایرین

در معرض خطر هستند از هم اکنون آماده مقابله با آن باشند. در حال حاضر موارد آنفلوآنزای مرغی در بین پرندگان مهاجری که از قاره ای به قاره دیگر می

روند ، دیده شده است و اگر این پرندگان به بیماری را به آفریقا یا خاورمیانه که آمادگی مقابله با آن کم است ، ببرند تلفات زیادی به بار خواهد آمد.

تا به حال شصت نفر ، یعنی نیمی از مبتلایان به این بیماری ، در کشورهای آسیای جنوبی جان باخته اند. آنفلوآنزای مرغی خطرناک از سال ۲۰۰۲ تا کنون در

بسیاری از کشورهای آسیای رایج شده و برای مبارزه با این بیماری تا کنون میلیونها مرغ و خروس و پرندگان دیگر قربانی شده اند.

آنفلوآنزای مرغی در سال ۱۹۱۸ و ۱۹۱۹ موجب کشته شدن ۲۵ تا ۵۰ میلیون نفر در جهان شد

توصیه متصدیان بهداشت و محیط زیست:

اخطارها را جدی بگیرید... خطر جدی است ... خطر بیماری آنفلوآنزای مرغی جدی است

ان شاء الله بخشهای بعدی این مجله درباره

آشنایی با علل ابتلا به ویای آنفلوآنزای پرندگان - علائم آلودگی - مقابله (برهیزها و درمانها)

اللهم عافنا و اعف عنا و احفظنا من الوباء و البلاء